

La riquesa de l'íntangible
La revolució col·laborativa
Observatori Dona Empresa i Economia

Caixa Fòrum
Barcelona, 16 d'octubre de 2013

Programa

9.00 h

Benvinguda

M. H. Sra. Núria de Gispert

Presidenta del Parlament de Catalunya

Xavier Carbonell

Director gerent Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona

Il·lma. Sra. Francina Vila

Regidora de Dona i Drets Civils

Jaume Lanaspà

Director Executiu de l'Obra Social "La Caixa"

9.30 h

Presentació de la jornada

Anna Mercadé

Directora de l'Observatori Dona, Empresa i Economia

10.00 h

Presentació del projecte Imagine. Women Empowerment

Xavier Verdaguer

Fundador d'Imagine Creativity Center, emprenedor en sèrie i business angel

Francesca Gabetti

Fundadora d'Intuigma Systemic Solutions i Partner de Pinea Living Organizations

11.00 h

Pausa

11.30 h

Més enllà de la competitivitat: Cooperació i col·laboració

Mònica Roca

Fundadora d'IsardSAT

Laura Moreno

Star2Earth Business Unit director

Eva Oriol

ESA retired staff i assessora d'Starlab

12.30 h

La revolució col·laborativa

Alessandro Rancati

President de Direcció Creativa i Vicepresident d'Adi-Fad

Pilar Almagro

Sòcia-fundadora i Presidenta Executiva del Grup VertiSub

Rosana Agudo

Directora General de TTi- Tecnologia per a la Transformació Interior

Introducció

“La riquesa de l’intangibile. La revolució col·laborativa”, és el títol de la V Jornada anual organitzada per [l’Observatori Dona, Empresa i Economia](#) (ODEE d’ara en endavant) de la [Cambra de Comerç de Barcelona](#).

La trobada es va celebrar el 16 d’octubre de 2013 i va comptar amb l’assistència de més de dues-centes persones. Tots elles van participar en enriquir les reflexions proposades pels experts i protagonistes entorn a l’element clau en el que s’ha de basar la sortida de la crisi econòmica: **la col·laboració**.

“Serà un dia per pensar i per reflexionar”, amb aquesta presentació la directora de l’ODEE, [Anna Mercadé](#), donava inici a la cita i traslladava al públic que s’ha demostrat que “és precisament, la col·laboració i la cooperació i no la competitivitat, allò que ens condueix, com a espècie, a una evolució més plena i sostenible”. Ja que com subratllava Mercadé, **el bé propi està indefectiblement lligat al bé comú**.

S’han perdut les regles, les formes i la voluntat de buscar riquesa i un repartiment més just i sostenible, apuntava la directora de l’ODEE. El resultat segons es desprèn de l’anàlisi que traslladava Anna Mercadé a l’audiència, ha estat la gran crisi que va començar l’any 2008 i que evidencia que el sistema que teníem ha caducat i que ha arrasat amb el teixit empresarial del nostre país, és a dir, amb les petites i mitjanes empreses que són les que creen llocs de treball.

Per això, Anna Mercadé no va dubtar en reivindicar **empreses rentables, però que no mesurin exclusivament els resultats econòmics si es vol que siguin duradores en el temps** i l’espai i que creïn riquesa en un futur. Hi ha altres indicadors que incideixen cada vegada més en la decisió de compra dels consumidors. Indicadors que són la millor assegurança pels beneficis futurs d’una empresa.

Per concloure la directora de l’ODEE, citava a la pensadora i consultora en innovació, [Rachel Botsman](#): “Crec que estem en el començament d’una revolució col·laborativa que serà tan important com la revolució industrial”.

Inauguració

La sessió inaugural de la V Jornada de l'ODEE va estar presidida per la Presidenta del Parlament de Catalunya, **Núria de Gispert** i va comptar amb la presència del director gerent Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, **Xavier Carbonell**, la regidora de Dona i Drets Civils, **Francina Vila** i el director executiu de l'Obra Social "La Caixa", **Jaume Lanaspá**.

A continuació es presenta un resum de les seves intervencions, així com un destacat que inclou una de les idees força que cadascun d'ells va traslladar al públic.

Núria de Gispert

Presidenta del Parlament de Catalunya

"Cada vegada el sostre de vidre és més fràgil, però com ens demostren els estudis de l'ODEE encara hi és"

Xavier Carbonell

Director gerent de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona.

"La pèrdua del talent femení suposa un percentatge molt important del PIB del país. Recursos que hem malbaratat i que no hem sigut capaços de posar al servei de la societat"

Francina Vila

La regidora de Dona i Drets Civils

"Ho diem sense complexos: Estem convençuts del talent que aporten les dones a la societat"

Jaume Lanaspá,

Director executiu de l'Obra Social de "La Caixa"

"Les dones tenen més capacitat per ser agents de canvi que els homes"

Jaume Lanaspá i Gatnau,

Director Executiu de l'Obra Social de "La Caixa"

"El grau de complicitat i cooperació que han demostrat les dones, és un exemple pels homes. A nosaltres ens costa molt arribar a aquest nivell de cooperació", assegurava el director executiu de l'Obra Social de "La Caixa", en la seva intervenció durant la inauguració de la V Jornada de l'ODEE.

El directiu va recordar el primer congrés internacional de dones gitanes, celebrat fa tres anys, com a exemple de cooperació en clau femenina: "La raó de fons d'aquell congrés era la capacitat de col·laboració de les dones gitanes de

Catalunya. Moltes de les assistents a la cita, era la primera vegada que sortien dels seus respectius països”.

A continuació Lanaspà va voler recordar algunes de les xifres que demostren la importància d'aquesta col·laboració. D'una banda, en el sector de les entitats socials les dones són una aclaparadora majoria. D'altra banda i utilitzant paraules del president de CaixaBank, Isidre Fainé, hi ha més d'un 40% de famílies monoparentals i segons les dades que exposava Lanaspà, gairebé el 100% són monomarentals. “Un terme que ha fet fortuna i que va impulsar el nostre president”, explicava.

La intervenció de Lanaspà va entrar en la recta final recordant a més, les clares diferències en quan alguns dels valors que tenen major prevalència entre els homes i les dones. Segons va explicar, tot i que ambdós gèneres comparteixen valors nuclears, aspectes com la supervivència de l'espècie, el control de l'ego i la vanitat, són de predomini femení. “Els homes són més sensibles davant d'aquest tipus de riscos. Els homes també sabem col·laborar, però les dosis són diferents entre homes i dones. A més les dones tenen més capacitat per ser agents de canvi que els homes. Cal treballar per estimular i posar al servei de la societat les potencialitats que tenen les dones que estan al capdavant de les empreses del nostre país”.

Xavier Carbonell

Director gerent Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona

El director gerent de la Cambra de Comerç de Barcelona, va iniciar la seva intervenció inaugural recordant el procés de gestació de l'ODEE. “La Cambra s'hi va implicar des de l'inici amb un gran il·lusió. La mateixa que teniu les dones per liderar projectes que només vosaltres sou capaces d'endegar arrossegant-nos a nosaltres”.

Des del 2008, Carbonell va recordar que l'observatori treballa per visibilitzar la manca de dones en els nivells de màxima responsabilitat empresarial. “Homes i dones iniciem la carrera professional junts, però elles estan més ben entrenades i preparades. No obstant, surten barreres i entrebancs que poc a poc, dificulten la cursa professional de les dones: el sostre de vidre. No el veiem però les dones no el poden travessar, està allà. Per això, finalment un percentatge molt petit arriba a llocs de responsabilitat. I per això també, l'Observatori mesura i defineix aquests obstacles. Quan ho fem, les xifres colpeixen. La pèrdua del talent femení suposa un percentatge molt important del PIB del país. Recursos que hem malbaratat i que no hem sigut capaços de posar al servei de la societat”.

És per això que pel director gerent de la Cambra, si fins ara s'ha potenciat la competència en l'entorn econòmic i empresarial, ara cal fixar-se en aquells valors que venen de la mà de la dona: “Si les dones no participen en els processos de les organitzacions valors com la col·laboració es perden”.

“Com a país tenim molts reptes i projectes de futur, que han d’incloure la idea que la dona és imprescindible per fer un nou futur”.

Per acabar Carbonell, va subratllar el compromís de la Cambra, juntament amb la col·laboració indispensable de la Presidència del Parlament de Catalunya, la Regidoria de Dona i Drets Civils de l’Ajuntament de Barcelona i l’Obra Social de la Caixa, de continuar visibilitzant la pèrdua del talent femení i les seves conseqüències per les organitzacions.

Francina Vila i Valls

Regidora de Dona i Drets Civils de l’Ajuntament de Barcelona

“L’ODEE comença a ser un referent per conèixer la realitat de les dones en la nostra ciutat i país. Treballem d’una manera rigorosa i científica i això ens permet saber xifres que desconeixíem”, amb aquest reconeixement iniciava la Regidora de Dona i Drets Civils de l’Ajuntament de Barcelona, la seva intervenció en la inauguració de V Jornada anual de l’ODEE.

Vila també va aportar algunes xifres a l’escenari dibuixat pels estudis de l’ODEE i que poden ser consultats a la seva web: “L’abandonament prematur de les dones de les empreses està quantificat en el 0,5% del PIB. Aquesta realitat és fruit de la manca de conciliació i significa un malbaratament de recursos”.

En aquest context per la regidora, l’anàlisi de l’ODEE en visió de gènere, permet entendre la realitat:

“La col·laboració amb l’ODEE que és una forma de treballar més enllà de les organitzacions, per la societat i incidir en la cultura organitzativa de la ciutat. Queda molt camí per recórrer en l’àmbit dels salaris en la representativitat dels consells d’administració i de les direccions empresarials. Però sabem que cal un lideratge que permeti construir el país d’una manera més responsable.

Ho diem sense complexes: Estem convençuts del talent que aporten les dones a la societat.

Estem en un moment cruïlla, i és quan aquestes jornades són molt adients. El país necessita de persones decidides, i formades amb capacitat d’afrontar el futur. En aquest moments les dones són les persones més formades i no podem deixar-nos perdre el 50% del talent”

Núria de Gispert i Català

Presidenta del Parlament de Catalunya

La presidenta del Parlament de Catalunya en primer lloc, va fer un reconeixement de la feina feta per l’ODEE: Aquest observatori s’ofereix com a

fòrum de reflexió per posar en valor la dona emprenedora en el món econòmic actual. Fa una aposta per la dona, com a agent de canvi. Creiem fermament en el treball que fa l'ODEE”.

Per de Gispert, també va ser rellevant que el compromís amb l'ODEE no només fos femení i en aquest sentit va indicar: “Per nosaltres és més fàcil perquè som dones, però cal dir que el senyor Lanaspà també té perseverança i tossuderia davant la feina de l'ODEE. Li hem encomanat. I això fa que el món sigui millor. Si col·laborem homes i dones, tots els que formem la societat, el món serà millor”.

La Jornada d'enguany permet veure models col·laboratius. Models d'empreses de futurs, més sostenibles i generadores de riquesa.

Parlar d'intangibles, porta a la ment, el llibre de El Petit Príncep, en paraules de la presidenta del parlament: L'intangible és allò que no és pot tocar. Però com ja indicava el llibre: L'essencial és invisible pels ulls. Aquesta frase escrita ara fa 70 anys, ens recorda la importància del que no és pot veure del que tenim entre les mans.

Les jornades de l'ODEE s'han celebrat totes en plena crisi econòmica. Una conjuntura que sembla que ha tocat fons i per tant no s'ha acabat. Però col·laborant podem fer-la desaparèixer. En aquest sentit no podem oblidar que les dones són el 50% de la societat. Com a tal, han d'estar presents en totes les decisions i en els esdeveniments socials i econòmics del país.

Cada vegada el sostre de vidre és més fràgil, però com ens demostren els estudis de l'ODEE encara hi és. Davant d'això sabem que el 60% dels estudiants són dones i acaparen les millors qualificacions. Elles tenen perseverança i tossuderia això les fa voler preparar-se millor i tenir més voluntat per creuar aquest sostre de vidre.

Tenim la generació més ben preparada de la història i com a presidenta del Parlament de Catalunya, la nostra institució obre les portes a qualsevol iniciativa relacionada amb l'impuls del rol de la dona en la societat. Crec que cal fer-ho perquè només, si tots posem el nostre gra de sorra, superarem la crisi”.

Presentació de la jornada

Anna Mercadé

Directora Observatori Dona Empresa i Economia

“El bé propi està indefectiblement lligat al bé comú”

Anna Mercadé

Directora Observatori Dona Empresa i Economia

La directora de l'ODEE, va donar pas a la primera sessió de la V Jornada de l'ODEE exposant els motius que van portar-la a escollir el títol de la trobada:

“La riquesa de l’intangible” vol ser un al·legat, en favor d’allò que no és veu. Ja vam qüestionar l’any passat el PIB. Un indicador que explica si es produeix o no creixement econòmic. Però només ho fa en termes monetaris i s’oblida que l’economia no només són diners. Això és el que anomenem macroeconomia. I què en sabem de la microeconomia? L’economia que ens permet saber com funciona la societat i les famílies.

En aquest sentit, Mercadé va proposar al públic de la jornada posar en valor aquells indicadors que expliquin el benestar espiritual i familiar d’un país. “Ja hi ha un país que mesura la felicitat. Butan”, va recordar la directora de l'ODEE.

Conscient de la necessitat d’un país i d’una societat per guanyar diners, Mercadé va subratllar que si la població només s’obsessiona per fer créixer i retenir els diners emmalaltirà. Segons ella, cal un camí que permeti que el màxim número de persones possibles visqui en benestar. Aquest camí passa a més, perquè les empreses, a banda de la compte de resultats, mesurin també el creixement de les persones dins la seva organització. Per què les empreses creixin és important que les persones creixin sinó ho fan, no aconseguirem fer créixer l’empresa, va explicar Mercadé.

Per la directora de l'ODEE, l’actual escenari genera una revolució dels mots i dels conceptes i això inclou una nova conceptualització de les paraules creixement, riquesa i economia, tal i com ens diu Rosana Agudo. Sense oblidar a més, una eina essencial per a la presència de les dones en l’activitat econòmica: les quotes.

Fent referència a les quotes i també als diferents estudis que l'ODEE ha impulsat i elaborat en els darrers anys –tots ells disponibles a través del seu web-, Anna Mercadé va donar pas a la presentació d’un projecte en el que la col·laboració ha estat essencial i va traslladar al públic una darrera reflexió:

“Si tots visualitzem un futur millor, al final aconseguirem que tingui lloc”.

Presentació del projecte Imagine. Women Empowerment

Xavier Verdaguer

Fundador d'Imagine Creativity Center, emprenedor en sèrie i business angel

“Qualsevol emprenedor ha de portar a la seva motxilla: la passió.”

Francesca Gabetti

Fundadora d'Intuigma Systemic Solutions i Partner de Pinea Living Organizations

“Els intangibles no tenen el mateix valor en diferents societats i per això, hem de mirar al nostre voltant”.

Cristina Salvador

Directora i fundadora i directora de aPortada i membre de l'equip d'Imagine

“Cal que les dones també facin un pas endavant i es visibilitzin. És important que s'identifiqui un espai i vulguin liderar-lo”

Xavier Verdaguer

Fundador d'Imagine Creativity Center, emprenedor en sèrie i *business angel*

El fundador d'Imagine Creativity Center va compartir amb el públic de la V Jornada de l'ODEE, la seva experiència com a emprenedor en sèrie i creador de 6 empreses de base tecnològica, dues d'elles a Silicon Valley i va explicar les claus del seu darrer projecte. Ho va fer amb les següents idees força:

- “Dóna abans que rebre”, la generositat és molt important sempre que parlem de col·laboració. Les relacions socials s'han de basar en ajudar a les persones que tens davant, encara que la persona que tinguis davant potser no ho faci.
- El *networking*, és quelcom que ha d'estar a l'agenda dels emprenedors.
- Cal millorar en el coneixement i en les idees. Som massa conservadors en quan a les idees en aquest país i ens costa molt compartir-les. Aquesta actitud es converteix en un obstacle per fer de les idees, negocis. Alhora, cal potenciar formes de fer circular el coneixement.
- Col·laboració més innovació dóna lloc al concepte que ha encunyat Alfons Cornella, un dels grans referents en innovació, **la coinnovació**.

- Tractar-se amb respecte és la base perquè funcioni un equip pluridisciplinar.
- Alhora de crear idees i projectes, la diversitat és extremadament positiva, és clau d'èxit. Diversitat en quant a gènere, edat o en coneixement. Interactuant sempre des del respecte i lluitant pels teus somnis amb persones diferents a tu.
- Qualsevol emprenedor ha de portar a la seva motxilla: la passió. És clau i no s'entén un projecte emprenedor sense passió. Només així es mouran muntanyes i superar els reptes que surten en el procés d'emprenedoria.
- La felicitat, potser naïf, però és molt important. Les empreses han de ser felices, i estem en aquest món per ser feliços. Hem de tenir molt en compte aquest intangible.
- La felicitat és només real si és compartida, una frase de l'Alex Supertramp.

Davant de la pregunta què és [Imagine](#), Verdaguer va explicar al públic convidat per l'ODEE que és una iniciativa sense afany de lucre, per formar i transformar les persones que hi participen. Seleccionem homes i dones molt diferents, que tenen talent ganes i actitud de transformar el món que treballen durant un mes per finalment, presentar el seu projecte. S'utilitza el mètode Lombard, basat en el criteri que tant la creativitat i com la innovació no és quelcom innat, sinó que es pot adquirir.

El projecte guanyador d'Imagine d'enguany ha estat liderat per Ray Garcia, Francesca Gabetti i Sebastián Romero.

Francesca Gabetti

Fundadora d'Intuigma Systemic Solutions i Partner de Pinea Living Organizations

Francesca Gabetti va ser l'encarregada d'explicar el projecte Women Empowerment i en concret la iniciativa Profeye durant la V Jornada de l'ODEE. Una iniciativa que pretén donar resposta al repte d'incrementar el número de dones al capdavant dels llocs de direcció de les empreses.

Aquesta emprenedora i fundadora d'Intuigma Systemic Solutions, considera que allò que ha fet possible que l'equip format per Ray García, Sebastián Romero y ella mateixa, fessin realitat Profeye, van ser els valors de confiança i respecte. Una anàlisi coincident amb Verdaguer, a la qual Gabetti va afegir les següents idees força:

Creure en que es pot canviar el món és una de les claus del ecosistema de Silicon Valley. A més allà, hem après que els inversors inverteixen en un projecte i no en un altra perquè confien en l'equip que l'impulsa.

Els intangibles no tenen el mateix valor en diferents societats i per això, hem de mirar al nostre voltant.

Alhora de crear Profeye vam arribar a la conclusió que estem en un nou paradigma organitzatiu en que cal mirar les persones en la seva globalitat. Cal retornar-los la seva dignitat i que puguin sentir-se com a éssers complets. Ara només es valoren les competències tècniques i les competències bàsiques¹.

El mapa competencial que ha dissenyat l'economista i directora de [Cresàlida](#), Marta Zaragoza identifica les competències transversals com a fonamentals i directament relacionades amb millors resultats econòmics.

Com diu Zaragoza, com més alt és el càrrec de responsabilitat que s'ocupa, més importants són les competències transversals². Però en els sectors empresarials no es miren aquestes competències.

Profeye intenta millorar aquest escenari i en concret, suposa una millora de la plataforma LinkedIn on només les competències tècniques tenen valor. Per tant, no parlem de quotes, parlem de mirar les persones en la seva globalitat i de potenciar la meritocràcia.

L'home és fonamental perquè les dones tinguin més espai en els llocs de decisió. Aquest és el repte que tenim com a societat.

Cristina Salvador

Directora i fundadora i directora de aPortada i membre de l'equip d'Imagine

La directora i fundadora de l'agència de comunicació [aPortada](#), Cristina Salvador, va ser convidada a compartir la seva opinió sobre el projecte *Imagine* en el que ha col·laborat. Ho va fer en els següents termes:

"Jo crec que passarà, allò que vull que passi", aquesta màxima ens l'hem de fer nostre i els somnis que tenim es faran realitat. Això és el que *Imagine* vol demostrar.

Se sol dir que tot a la vida té un preu. Canviaria aquesta frase per "tot en la vida té un valor".

Els intangibles són el valor d'una marca. El que ens farà competitius avui com a empreses, serà l'aposta pels valors.

---

¹ Veure l'estudi de l'ODEE "Les competències del futur. Les dones i el nou perfil directiu de les empreses" <http://goo.gl/RB3LkE>

² Marta Zaragoza proposa en el seu mapa competencial: Capacitat de negociació, intuïció, treball en equip, empatia i interès per aprendre entre d'altres.

Cal que les dones també facin un pas endavant i es visibilitzin. És important que s'identifiqui un espai i vulguin liderar-lo.

Més enllà de la competitivitat: Cooperació i Col·laboració

Més enllà de la competitivitat: Cooperació i col·laboració

Eva Oriol

ESA retired staff i assessora d'Starlab

"L'*European Spacial Agency*, impulsa el treball en equip i la col·laboració entre persones"

Mònica Roca

Fundadora d'IsardSAT

"La competitivitat és necessària, però quan hi guanyem tots és col·laborant i cooperant"

Sra. Laura Moreno

Star2Earth Business Unit director

"No s'ha de tenir por a la complexitat i als reptes. Una pime pot fer-ho tot però sempre a través de la cooperació i la col·laboració"

Mar Alarcón

Socialcar

"Compartir ens fa feliços i quan posem les persones al centre del servei, generem històries molt potents"

Eva Oriol

European Space Agency retired staff i assessora d'Starlab

La ingeniera Eva Oriol, que és a més European Space Agency retired staff i assessora d'Starlab, va apropar les característiques de l'espai exterior al públic de la V Jornada de l'ODEE. Ella va ser l'encarregada de donar pas al següent bloc de ponents de la trobada que portava per títol "Més enllà de la competitivitat: Cooperació i col·laboració". Una forma de descriure la forma de treballar de les professionals i els professionals del seu sector. Les paraules d'Oriol es resumeixen a continuació subratllant les idees més important de la seva intervenció:

Per endegar projectes a l'espai s'han d'unir diversos països i col·laborar. L'espai és un lloc molt difícil que necessita molts recursos. Un únic país no és capaç d'afrontar les despeses d'una agència espacial.

Per això, al 1969, es crea la *European Space Agency* (ESA), una entitat de cooperació intergovernamental i europea amb objectius pacífics: recerca, tecnologia i aplicacions. El seu pressupost és de 4 bilions d'euros dels quals la Unió Europea n'aporta 900 milions.

L'ESA coordina recurs intel·lectuals i financers dels països membre, per dur a terme activitats que són molt cares de fer de forma individual.

Els projectes que afronta l'ESA exigeixen la formació de grans consorcis en els que la cooperació és fonamental.

L'ESA fomenta la competitivitat de la indústria europea, primer a nivell intern però també i sobretot a nivell mundial. L'agència sempre ha tingut la cooperació entre empreses grans i petites com una prioritat.

A nivell personal l'ESA impulsa el treball en equip i la col·laboració entre persones.

L'ESA ha mantingut un equilibri entre competència i col·laboració que es podria millorar però que és el que li ha permès situar-se al mateix nivell que les grans agències europees com la NASA.

Mònica Roca

Fundadora d'IsardSAT

[IsardSAT](#) és una empresa catalana de recerca i proveïdora de serveis d'enginyeria en l'àmbit de l'Observació de la Terra. La seva fundadora, Mònica Roca, va ser l'encarregada de plantejar al públic de la V Jornada de l'ODEE les oportunitat que ofereix la col·laboració a les empreses innovadores i punteres en tecnologia com la seva:

La competitivitat hi ha de ser però com hi guanyem tots és col·laborant i cooperant.

La nostra empresa neix al 2006 la formen 12 persones, 9 d'elles investigadors, el 80% de la facturació procedeix del mercat internacional.

Acabem de crear les seus de la companyia IsardSAT UK and IsardSAT Polska.

Ens defineixen grans polítiques de conciliació familiar i professional sobretot, enfocades als homes, que inclouen la flexibilitat horària, la reducció de jornada o el teletreball.

No tenim quotes però intentem mantenir l'equilibri del 50%. A més, no volem que la gent estigui 12 hores treballant a l'empresa, perquè no és eficient. Tenim definida una política de no discriminació, particularment de gènere.

Només som capaços d'estar en projectes punteres perquè col·laborem amb altres centres de recerca tecnològica. Són molt pocs, els projectes que nosaltres podem fer sols.

Som una empresa de 12 persones que hem aconseguit participar en projectes punteres de l'espai perquè **col·laborem contínuament, entre nosaltres, amb altres empreses europees i amb el món.**

És absurd pensar que podrem impulsar projectes sense comptar amb un dels dos gèneres.

Laura Moreno

Star2Earth Business Unit director

L'enginyera Laura Moreno d'StarLabSpace va explicar la seva experiència i les potencialitats de la col·laboració com a membre de l'equip d'una empresa puntera en tecnologia i recerca que fa productes i ofereix serveis basats en dades d'observació de la terra. En aquest sentit, va voler iniciar la seva intervenció subratllant la importància de posar la tecnologia al servei de la societat i de les persones.

Per Moreno, una pime guanya en competitivitat si col·labora. Només així es pot posar al costat de les gran empreses. Però col·laborar no és senzill, especialment amb els centres universitaris, va assegurar. "Si no es col·labora no es guanya. Per això cal construir una xarxa que consolidi la cooperació constant. Al mateix temps però, cal invertir constantment i exercir un paper de conducció activa. Amb aquesta fórmula els socis et recordaran", sosté Moreno.

Finalment, va afirmar: "No s'ha de tenir por a la complexitat i als reptes. Una pime pot fer-ho tot però sempre a través de la cooperació i la col·laboració!"

Mar Alarcon

Socialcar

L'empresària Mar Alarcón, fundadora de [Socialcar](#), va ser l'encarregada de presentar una fórmula innovadora de consum col·laboratiu que posen en pràctica a la seva empresa i que demostra la demanda que hi ha al mercat d'empreses amb nous valors. En aquest sentit, Alarcón va assegurar:

El segle XX s'ha caracteritzat per ser hiperconsumista. Avui comprar ja no satisfà. I per això el segle XXI serà el segle del consum col·laboratiu.

El consum col·laboratiu és l'eficiència en el consum. En aquest sentit les tecnologies de la informació i la comunicació donen les eines per poder connectar a les persones i fer possible el consum col·laboratiu.

El projecte Socialcar esta centrat en les persones i optimitza recursos. Creem noves comunitat de relacions, veïns que es coneixen i connecten de nou.

El cotxe és el segon actiu més important de la família i Socialcar les ajuda perquè obtinguin un ingrés extra. Al mateix temps fomenta la mobilitat sostenible a les ciutats.

Compartir ens fa feliços i quan posem les persones al centre del servei, generem històries molt potents.

La revolució col·laborativa

Sra. Pilar Almagro

Sòcia-fundadora i Presidenta Executiva del Grup VertiSub

“Cooperar per competir funciona. Aquest és el gresol en el que ha prosperat la vida humana”

Sr. Alessandro Rancati

President de Direcció Creativa i Vicepresident d’Adi-Fad

“L’objectiu d’una empresa ha de ser l’objectiu d’una persona”

Sra. Rosana Agudo

Directora General de TTI- Tecnologia per a la Transformació Interior

“En els espais virtuals el temps s’accelera i l’espai es multiplica. Degut a aquesta nova realitat, temps i espai estan col·lapsant”

“Els límits es presenten quan sotmetem l’abundància de la riquesa a la tirania simplista i embrutidora dels diners. Tan sols els diners”

“Si aconseguim canviar la necessitat, per l’aspiració, estarem contribuint al creixement humà”.

Pilar Almagro

Sòcia Fundadora i Presidenta Executiva de VertiSub

¿Què hay de lo mío? preguntava la presidenta executiva de [VertiSub](#), Pilar Almagro al públic de la V Jornada de l’ODEE. Amb aquesta interpel·lació l’empresària iniciava una ponència basada en reflexions molts personals, que beuen de la filosofia, com ella mateixa va reconèixer, però sobretot, de l’experiència i el lideratge al capdavant d’una empresa pionera en el seu sector que Almagro defineix com “solucions singulars per entorns de risc”.

A continuació es resumeixen les idees força que van protagonitzar la intervenció de Pilar Almagro:

La tecnologia incorporada a la vida humana, ens ha donat més vida. No obstant això, avui el nostre planeta és més artificial que natural.

En qualsevol procés allò que esdevé una constant és cooperar per competir. Un bon exemples és que no existeix cap cèl·lula, sinó coopera amb una altra.

Com a éssers, no fem cas a la diferència, per quedar-nos amb allò comú.

L'estratègia bàsica de la vida és reduïx al següent:

Bona economia interior i bones relacions exteriors. En definitiva, podem dir que la vida és el màxim valor i el respecte per les seves regles constitueix la base de la moralitat.

Perquè permetem allò que reduïx la vida, en lloc d'exaltar allò que l'exalta.

Avui estem a l'era del coneixement i parlant de coneixement Aristòtil deia: "Hi ha moltes maneres de conèixer. El savi més elevat dirà "ho veig", per fer evident el seu coneixement.

Per tant, es pot conèixer allò necessari, com la física, allò que és físic. Però també allò contingent, el que pot ser o no ser, com les normes pròpies que tenim.

Un element clau en aquesta reflexió és el saber prudencial. Aquest es fonamenta en la praxis i s'orienta cap a la vida particularment, la vida humana.

Contràriament, no hi ha competència tècnica, per saber deliberar.

Des del saber prudencial ens podem fer preguntes com:

- Quina és la millor manera d'organitzar-nos?
- Quins valors són preeminents entre tots els que existeixen
- És el sector financer capital per al futur del país? O ho és l'educació, la innovació?

El saber prudencial se centra en el què, un element que es respondrà fixant aquelles fites que com a societat són desitjables. Un cop establertes, sabrem com assolir-les des de la tècnica. Molt sovint, ens saltem la pregunta del "què", per tant, obviem la pregunta del saber prudencial.

El saber tècnic ens permetrà conèixer com s'han de fer els plàstics, el pa o les armes. **Incorporar la tècnica a la vida, és un saber prudencial.**

Podem preguntar-nos quines són les decisions prudencials que el país ha aplicat durant la present crisi econòmica? I quins són els valors prudencials que acompanyen aquestes decisions? El rescat bancari, aquest és un fi prudencial que tots hem decidit. Però qui ha estat el que ha pres la decisió prudencial?

Estic profundament preocupada davant d'una realitat que demostra que a la nostra comunitat no hi ha ningú encarregat de prendre decisions del saber prudencial.

I per això, la pregunta que faig és: **Què serà de nosaltres si només es prenen les decisions des del saber tècnic?**

Un bon exemple del saber prudencial, fins ara, ha estat el saber polític. Però què succeeix quan un cop assolit el poder –utilitzant la tècnica i la poesia- els objectius polítics són només tècnics?

Els éssers humans som molt valents en algunes ocasions. Però en d'altres, només ens dediquem a mirar cap a una altra banda. Això no impedeix que els problemes ressorgeixin i es facin presents en tots els àmbits de la condició humana.

Tot estar per fer, per als éssers humans mai hi haurà camins eixermats. Encara menys avui. Però cal que ens fem les preguntes idònies, **aquelles que volen respostes pel “què”,** abans que aquelles que les trobem pel “com”.

La pregunta bàsica que avui està en joc en el sí de la humanitat és: Què és l'ésser humà? Què és la vida dels homes i què volem que sigui?

Podem ser feliços si ens envoltem de persones infelices? De misèria moral?

La resposta rau en l'educació:

Cal educar els nens amb valentia, fer-los intel·ligents perquè aconseguixin el bé per a ells i per als altres.

Eradiquem l'expressió: “Fill meu, evita els problemes!”

Cooperar per competir funciona. Aquest és el gresol en el que ha prosperat la vida humana.

Alessandro Rancati

President de Direcció Creativa i Vicepresident de Adi Fad

President de Direcció Creativa i Vicepresident de Adi Fad va convidar al públic de la V Jornada de l'ODEE a reflexionar sobre la paraula Ubuntu. Un mot de procedència africana que les societats occidentals utilitzen sobretot, per fer referència al sistema operatiu de codi obert més estès actualment.

En aquest sentit, Rancati va explicar que [Ubuntu](#) ha estat una paraula clau per al renaixement del continent africà. Des d'un punt de vista semàntic apel·la a la felicitat compartida y a la necessitat d'“ésser” només quan hi ha un “som”. Rancati va continuar la seva intervenció amb les següents idees:

Només podem ser feliços si els altres ho són.

Si voleu canviar el món, us convido a canviar el vostre sistema operatiu pel d'Ubuntu.

Què és un paradigma: Un patró de regles individuals o col·lectives que generen sentit i marquen la línia entre allò que és lícit, raonable o normal i allò que no ho és.

És molt interessant observar a les persones i veure com un mateix concepte les fa reaccionar de forma diferent. Un bon exemple són els diners. Avui es qüestiona que siguin una forma de motivació.

Un altre exemple és el creixement. Aquesta paraula ha estat una part estructural del paradigma en el que estem submergits.

La competitivitat: Clarament, un altre element del paradigma econòmic actual.

El mètode científic ha esdevingut essencial en el paradigma present, com també ho ha estat l'economia d'escala.

La cadena de valor i l'anàlisi: amb aquests instruments hem après a generar productes complexes i dins d'aquest paradigma, hem pretès que tot sigui observable i objectivable. Tot ha de ser tangible.

El paradigma és el principal responsable de la innovació disruptiva.

Si descontextualitzem o utilitzem la metàfora, estarem trobant la millor manera per sortir d'un paradigma. Quan ho fem, els passos habituals són els següents:

- Primer, t'ignoren
- Després, es riuen de tu
- Seguidament, lluiten contra tu ja que modifiques la manera de treballar i col·laborar.
- Finalment, guanyes!

“Res pot aturar una idea per la qual el temps ha arribat”, diuen als EEUU.

Avui ja pensem en les idees com quelcom amb entitat pròpia, que estan per sobre nostre i que poden aconseguir mobilitzar pobles.

Algú que vol canviar el món, primer caldrà que es preguntin què té sentit fer.

Les idees es mouen ja, cap a les persones i cap als subjectes. Aquesta realitat no és mesurable ni tangible, però està tenint lloc.

Tant el pensament sistèmic, com l'economia circular són dos indicadors que ens ajuden a generar un nou paradigma.

Tots tenim la tendència de col·laborar i treballar plegats, si no fos així, no podríem viure junts en aquest país.

Fins ara, els diners han constituït l'element de motivació més forta. I què els està substituint? La motivació personal i de grup.

L'objectiu d'una empresa, ha de ser l'objectiu d'una persona.

El nostre fer s'ha de guiar per :

- El sentit d'allò que fas.
- La capacitat de millora constant.
- El creixement entès com ho fa la natura. Aquesta sempre es mou, però ho fa en equilibri.
- La capacitat infinita d'aprendre.
- Compartir les idees quan tenen sentit.

Existeix una manera de col·laborar basada en compartir valors independentment del projecte que desenvolupem.

No tots els jocs a la vida són de suma zero. Avui, puc cedir jo i dins el nostre cercle de confiança, sé del cert que em tornaràs allò que t'he donat prèviament.

Les persones canvien si hi ha "Ubuntu". No hem de tenir por quan les persones que ens envolten saben moltes coses, ja que en el fons treballen per a tu.

Lideratge compartit i empoderament: integrant visions

Rosana Agudo

Directora General de TTi-Teconolgia per la Transformació Interior

La directora general de [TTi-Teconolgia per la Transformació Interior](#), va ser l'encarregada de cloure la V Jornada de l'ODEE hi ho va fer com altres dels ponents interpel·lant al públic. A les empresàries i els empresaris presents en l'auditori del Caixa Fòrum, els va preguntar què és el lideratge compartit?

Conscient de les moltes i variades respostes que la seva pregunta devia generar, Agudo va compartir la seva perspectiva i ho va fer en els següents termes:

Ens entossudim en mesurar i visibilitzar el lideratge. La lògica que hi ha al darrere és que si no ho mesurem, no existeix. Però **estem esmerçant i perdent massa temps i força en visibilitzar i mesurar, especialment les dones.**

Què és allò tangible? El cos físic, inclòs el cervell i tot allò que podem veure, tocar o observar de forma científica en relació al temps i a l'espai.

El més important són les emocions: el vincle que uneix la ment i el cos.

En els espais virtuals, el temps s'accelera i l'espai es multiplica. Degut a aquesta nova realitat, temps i espai estan col·lapsant.

La dimensió interior és el futur. És l'espai íntim, d'evolució, de creativitat. Allà és on es genera la visió i l'experiència i el que condiciona el comportament, les relacions i les estructures que creem per organitzar-nos.

Des de l'espai interior, donem forma a tot allò visible.

Però el desconeixem profundament. No coneixem el seu llenguatge, les seves necessitats i el seu potencial. Això tanca una porta a la innovació i al canvi de paradigma.

Cal que comencem a entendre el llenguatge d'allò intangible.

És molt difícil canviar un paradigma que està profundament arrelat dins de les ments de les persones.

Quan sorgeix una necessitat, al final aconseguim crear un tangible per satisfer-la. Tangibles i intangibles ens han portat conjuntament a evolucionar.

El consum era bo perquè ens donava diners i poder.

Els límits es presenten quan sotmetem l'abundància de la riquesa a la tirania simplista i embrutidora dels diners. Tan sols els diners!

Cal que ens preguntem a nosaltres mateixos, què necessitem. Y la resposta és benestar.

Especialment, quan fem aquesta pregunta a les dones, la resposta és benestar pels nostres fills. Això es tradueix en ensenyar-los a pensar i fer realitat el seu futur.

Tenir aspiracions és molt important. Gràcia a això, mirem cap a objectius més amplis i ens exigeix augmentar la visió. Quan fem aquest exercici trobem les preguntes que cal que ens fem.

Amplis objectius i un augment de la visió ens ofereixen un guany en creixement.

Certament si parlem de riquesa parlem de diners, però els diners tan sols, limiten la riquesa.

De fet els diners no són ni un mitjà per fer bé les coses, ni una conseqüència.

Si aconseguim canviar la necessitat, per l'aspiració, estarem contribuint al creixement humà. I com ho aconseguim?

Hem de modificar l'objectiu. Els diners no poden ser l'objectiu. Crear riquesa ha de ser un objectiu, crear-ne molta i distribuir-la.

Tenim la possibilitat de fer molt més del que nosaltres pensem. Això em porta a parlar del pensament sistèmic: l'assoliment de la consciència sobre el poder que tenim en el món.

No podem reduir el nostre futur a allò que coneixem, si ho fem ens limitem només a les coses que podem mesurar de forma immediata. Optant per aquest camí, perdem la capacitat de crear, de transformar, de sentir passió per emprendre i participar i finalment, de ser persones alegres. Hem de tenir en compte el desenvolupament humà de les persones.

En aquest sentit, el "nosaltres" esdevé ple, a través dels diferents "jo" que existeixen. Cal comprendre el "jo". Una massa crítica de "jo" crescut, conforma el "nosaltres" del futur.

Per tant, les persones han de créixer i evolucionar. Així, les seves aspiracions seran cada cop més amplies i més conscients.

Desenvolupar la capacitat de veure-hi més enllà, és la gran aventura del nostre temps. És la tasca que li correspon al líder.

Estem davant d'un canvi de paradigma. Mai abans, l'ésser humà havia tingut un desafiament com aquest.

La pregunta és doncs: Estem disposats a renunciar a la riquesa, per tenir només diners?

Els intangibles porten associats un estat de consciència: volem ser conscients dels intangibles.

Els principis impulsors evolutius que exerceixen de palanca són:

- La capacitat de mantenir la relació, d'integrar-se i comprometre's amb els altres en favor d'un projecte en comú. Sentir la pertinença com a pròpia.
- Els principis femenins són els de l'auto-adaptació, la unitat i la relació.
- Els principis masculins són els de l'autopreservació, la llibertat i la individualitat.

Aquest model fa que **masculí i femení no es visquin com a complementaris**. Aquí rau l'origen de les dificultats de cohesió, col·laboració i comunicació, fins i tot, en les millors circumstàncies.

Quan parlem de lideratges compartits, parlem d'equips de líders que són capaços de compartir.

El lideratge és una qüestió de maduresa humana. S'ha d'escollir conscient i responsablement. Comporta l'exercici dels drets i alhora, aprendre a veure els resultats amb una visió integral.

El líder no tracta d'ajustar-se a les expectatives de la cultura dominant, no se sent amenaçat.

El lideratge és un procés de creixement constant de les capacitats. Un procés en el que contínuament, n'apareixen de noves que sorgeixen de la pròpia riquesa personal i que s'ajusten a les necessitats de cada situació, de cada àmbit i de cada etapa de la vida.

Moltes limitacions sabem que se superen des de la col·laboració, tan a nivell personal com organitzatiu. Exemples d'aquestes limitacions són:

- El sentiment d'incapacitat expressat de la següent forma: "No ho he fet mai, no ho entenc".
- La dificultat a l'hora d'establir prioritats.
- Problemes amb els contraris.
- No trobar la motivació pel projecte comú, en front del propi. Ens entossudim tan sols amb allò que és nostre.
- Les jerarquies que existeixen en les organitzacions.

Davant d'aquestes limitacions podem apostar pel codi **For winners**. Consisteix en:

- Equilibrar la riquesa generada
- Apostar per projectes sostenibles.
- Pensar en la terra.
- Detectar la riquesa d'un projecte, a més dels diners que genera.
- Expandir la riquesa d'aquell projecte.
- Alinear ment i cor per tal que tot funcioni.
- Fer possibles projectes que arribin al cor de les persones, que uneixin els seus cors i les seves ments. Però alhora que les motivin, despertin el seu interès i beneficiïn a tothom que en forma part.
- Considerar aquelles iniciatives que fan sentir millor a les persones, perquè les fan conscients de la seva participació en la prosperitat humana.
- Qualsevol projecte de l'empresa, passa a ser un projecte de responsabilitat social.
- Un projecte és l'excusa per portar riquesa al món. L'objectiu últim és que les persones, totes s'enriqueixin.

Gràcies al codi *For winners* s'aconsegueix:

- Visibilitzar els intangibles.
- Incrementar la capacitat de veure més enllà de la realitat immediata.
- Facilita la motivació personal.
- Incrementa el sentiment de pertinença.
- Facilita la col·laboració.
- Impulsa el lideratge personal.
- Crea noves connexions neuronals.
- Dóna cabuda a noves aspiracions basades en la capacitat d'allò que creus possible.

Per tot plegat, el codi *For winners* és la força motivadora de tota empresa o projecte protagonitzat per éssers humans. Cal tenir-ho molt present, en cada decisió, en cada acció.

A través d'aquest codi fem créixer l'impacte d'allò que ja sabem, al mateix temps que sumem i afegim els intangibles a la nostra activitat.

Integrar ha de ser el procés constant en la nostra activitat.

Entenem el "jo" com un element integrador, en un procés que inclou: **jo-nosaltres-ells-el planeta.**

La riquesa de l'intangible
La revolució col·laborativa
Observatori Dona Empresa i Economia

Caixa Fòrum
Barcelona, 16 d'octubre de 2013